

การนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล

THE IMPLEMENTATION OF POLICY ENHANCING GOOD GOVERNANCE AT THE METROPOLITAN POLICE BUREAU

ยุทธพล เดิมสมเกต

นักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail : polyuth@yahoo.com

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลในการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) และ 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลในการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บังคับบัญชาของกองบัญชาการตำรวจนครบาล และการวิจัยเชิงปริมาณโดยสุ่มตัวอย่างจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจนครบาล จำนวน 576 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นระดับปานกลาง หรือไม่แน่ใจต่อบัญชีด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ปัจจัยด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล การให้คุณให้โทษอีกทั้งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและกลุ่มประชาชนที่รับบริการ ว่ามีผลในการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล สายงานป้องกันและปราบปราม ส่วนการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีซึ่งประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นปานกลางหรือไม่แน่ใจทั้ง 6 หลัก การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 3 ด้านกับการปฏิบัติงานตามนโยบายโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์ปานกลาง แต่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทั้ง 3 ปัจจัย

คำสำคัญ : การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ABSTRACT

The purpose of this study, the Implementation of Policy Enhancing Good Governance at the Metropolitan Police Bureau, is consisted of two aspects. First, it investigated factors that would have influenced on the implementation of policy enhancing good governance at the Metropolitan Police Bureau (crime control and suppression). Second, it studied the correlation between the factors involved and the implementation of the policy at the crime control and suppression. The approaches to the utilized were both qualitative and quantitative methods. The qualitative study included in-depth interview high ranking metropolitan police officers, whereas the quantitative method, supplementing the interview, was an opinion survey of a sample group of personnel at the police stations and the headquarters. It was found from the study that the sample group opinions were at a moderate level of influence. In other words they were uncertain about factors namely government policies, legislation, promotion, control, evaluation and punishment, work environment and servicing the public would influence implementation of good governance policy. The sample group also was asked to give their opinion on good governance principles i.e. ethics, transparency, participation, responsibility, and worthiness. The survey results revealed a moderate level meaning that they were not sure about the principles would work. Turning to testing the hypotheses, the correlation between the influencing factors and the implementation of good governance policy, the results yielded a moderate level and statistically significant at 0.01 levels.

KEYWORDS : Governance, Metropolitan Police Bureau

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

"ตำรวจ" คือ ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ในการถวายความปลอดภัยฯ การตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม การจับกุมและการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ในปัจจุบันตำรวจมีหลายประเภท แบ่งตามหน้าที่รับผิดชอบ เช่น ตำรวจนครบาล ตำรวจกองปราบ ตำรวจน้ำ ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจรถไฟ ตำรวจทางหลวง ตำรวจภูธร ฯลฯ โดยอยู่ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นส่วนราชการ มีฐานะเป็นกรม ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง แต่อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี ตำรวจจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบอันใหญ่หลวงในการถวายความปลอดภัยฯ และการดูแลคุ้มครองให้เกิดความสงบสุขแก่พลเมืองของประเทศตามสัญญาประชาคมที่ว่าตำรวจคือ "ผู้พิทักษ์สันติราษฎร์"

เจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยเฉพาะในสายงานป้องกันและปราบปราม มีหน้าที่โดยตรงในการรักษาความสงบเรียบร้อยของ

บ้านเมืองและมีอำนาจสอบสวน จับกุม คุมขัง การป้องกันและปราบปราม ในการปฏิบัติหน้าที่ อำนาจเหล่านี้สามารถสร้างคุณและโทษได้เท่าๆ กัน สุดแต่การใช้ ตำรวจทุกคนจึงจำเป็นต้องควบคุมจิตใจให้มั่นคง เทียงตรงอยู่ในความสัตย์สุจริต ไม่ใช้อำนาจที่มีอยู่ด้วยอคติ หรือยอมให้ผู้อื่นมาแอบแฝงใช้อำนาจของตนโดยไม่เป็นธรรม นอกจากคุณประโยชน์ที่ตำรวจได้บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับประชาชนแล้ว ยังได้ก่อให้เกิดทัศนคติในความรู้สึกของประชาชนทั้งด้านบวกและด้านลบ จากภาพลักษณ์ของตำรวจดังกล่าว และทัศนคติของตำรวจที่มีปัญหาและอุปสรรคในการสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้เป็นที่ยอมรับและความไว้วางใจต่อประชาชน ดังนั้น การศึกษาเรื่องการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการ ตำรวจนครบาล สายงานป้องกันและปราบปราม จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล สายงานป้องกันและปราบปราม

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล สายงานป้องกันและปราบปราม

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงาน โดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม)

2. ปัจจัยทางการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คุณให้โทษบุคลากร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม)

3. ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมและประชาชนผู้รับบริการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม)

แนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

(1) แนวความคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

(2) แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(3) แนวความคิดเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของตำรวจไทย

(4) แนวความคิดเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญของไทย

(5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยให้ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) กำหนดตามแนวความคิดการนำนโยบายไปปฏิบัติของวเรเดช จันทรศร (2545: 222-235) และบูรณาการร่วมกับนักวิชาการท่านอื่นๆ แบ่งได้เป็นปัจจัยด้านต่างๆ รวม 3 ด้านซึ่งส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งได้แก่

(1) ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

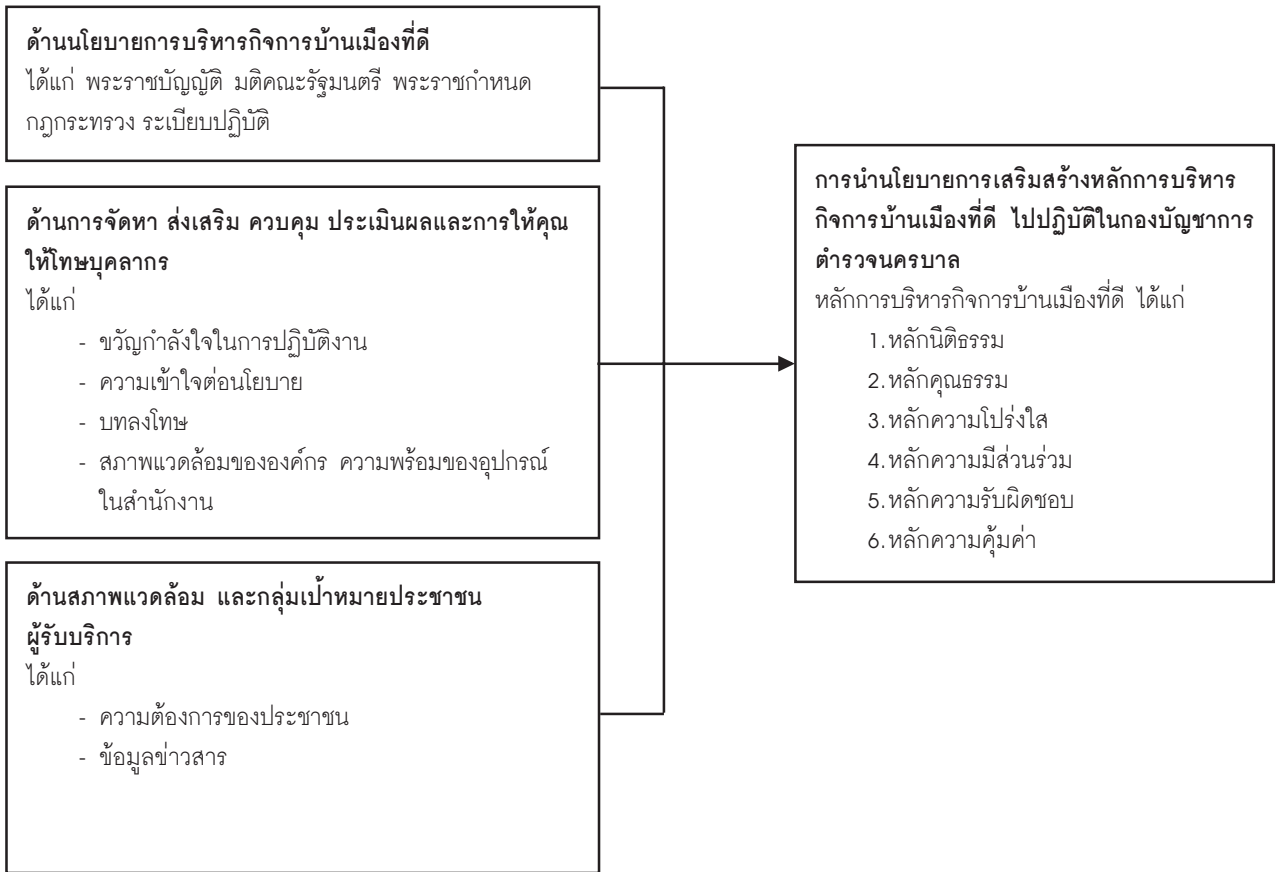
(2) ปัจจัยด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คุณให้โทษบุคลากร

(3) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และกลุ่มเป้าหมายประชาชนผู้รับบริการ

และผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ผลการนำนโยบายไปปฏิบัติจากงานวิจัยต่างๆ ซึ่งได้กล่าวถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาประกอบในการศึกษาวิจัย ปรากฏเป็นกรอบแนวความคิดเพื่อใช้ศึกษา ตามภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ
(Independent Variables)

ตัวแปรตาม
(Dependent Variables)

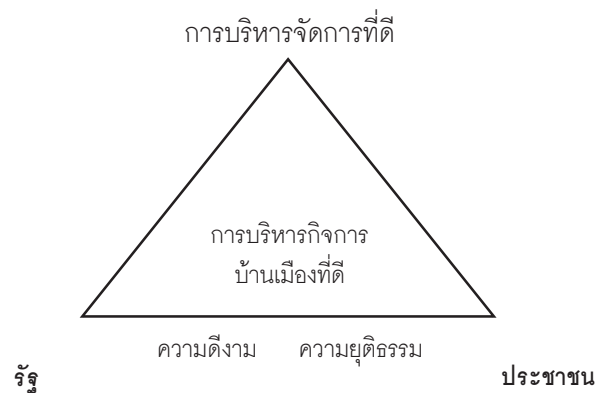

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ศึกษา

โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้กำหนดให้การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2551)

1. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. มีความโปร่งใส - ไม่มีคอร์รัปชันหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
3. มีความยุติธรรมอย่างทั่วถึง
4. ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

ลักษณะสำคัญของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ทั้ง 4 ประการ ย่อมเป็นพื้นฐานแห่งความดีงาม และความยุติธรรมของรัฐ โดยความร่วมมือของประชาชน อันจะนำไปสู่การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ลักษณะของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา 2551.

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1. **หลักนิติธรรม** หมายถึง การตรากฎหมายถูกต้อง เป็นธรรม การกำหนดกฎกติกา และการปฏิบัติตามกฎกติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

2. **หลักคุณธรรม** หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

3. **หลักความโปร่งใส** หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

4. **หลักความมีส่วนร่วม** หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็น การได้สวนสาธารณะ การประชาธิปไตย และการแสดงประชามติหรืออื่นๆ

5. **หลักความรับผิดชอบ** หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. **หลักความคุ้มค่า** หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In Depth - Interview) กับรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลและผู้บังคับการ หรือรองผู้บังคับการตำรวจนครบาล กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative

Research) โดยการใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการในสายงานป้องกันและปราบปรามที่ปฏิบัติงานอยู่ตามสถานีตำรวจนครบาลทั่วกรุงเทพมหานครรวม 88 สถานี

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสนทนากลุ่ม เป็นเครื่องมือในการรวบรวมและเก็บข้อมูล โดยการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง โดยเปรียบเทียบจากการฟังบันทึกเทปซ้ำๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาสรุปวิเคราะห์ทำให้ใจความสำคัญโดยตีความหมาย และแยกแยะข้อมูลที่มีความหมายเดียวกันอยู่ในแนวเรื่องเดียวกัน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ทั้งในด้านการบริหารและด้านปฏิบัติการ ที่อยู่ตามสถานีตำรวจนครบาลทั้ง 88 สถานีรวม 176 ราย ในเขตกรุงเทพมหานคร (เฉพาะสายงานป้องกันและปราบปราม จำนวน 3,750 คน)

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นตัวแทนของประชากรได้จำนวน 400 ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านการจัดหา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมฯ และลักษณะความเป็นธรรมาภิบาล โดยได้ดำเนินการกับแบบสอบถามอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม เพื่อไปขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย

ตนเอง และเมื่อได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วจึงนำมา วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 576 ชุดที่แจกไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงกับบุคคล ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับกองบัญชาการตำรวจนครบาล สายงาน ป้องกันและปราบปราม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงตรรกะ (Logical Analysis) กล่าวคือ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้เหตุผลตามหลัก ตรรกวิทยาตามรูปแบบการประเมินผลนโยบายมาใช้ในการอธิบาย ปรากฏการณ์ตลอดจนปัจจัยแวดล้อมที่เกิดขึ้นในการนำนโยบาย ไปปฏิบัติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บสำรวจจาก กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ ทางสถิติ (Statistical Analysis) ทั้งสถิติพรรณนาและอนุมาน

สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

สถิติอนุมาน ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation)

การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งเป็นผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ตามลำดับดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

1. ด้านนโยบาย

ก. พระราชบัญญัติและระเบียบปฏิบัติต่างๆ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และเริ่มมีผลบังคับใช้กับ หน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ 11 สิงหาคม 2542

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 วรรคแรก (ปัจจุบันเป็นฉบับที่ 7 พ.ศ. 2550) ได้กำหนดว่า ในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการ ต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติราชการ และการสั่งการให้ส่วนราชการ และข้าราชการปฏิบัติให้ชัดเจนเป็นแนวเดียวกัน สามารถวัดผล การปฏิบัติงานได้ สิ่งที่เป็นเครื่องวัดในเรื่องนี้ของระบบราชการ ได้อย่างหนึ่ง คือ คะแนนดัชนีชี้วัด ภาพลักษณ์คอร์รัปชันของ ประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538-2550 ประเทศไทยยังได้คะแนน ไม่ถึง 4 คะแนน (คะแนนเฉลี่ย 3.28 คะแนน) จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2549 ประเทศไทยได้ 3.60 คะแนน และในปี พ.ศ. 2550 ได้ 3.30 คะแนน ซึ่งคะแนนที่ได้ลดลง นั้นหมายความว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันแย่งในสายตาของ นักธุรกิจต่างประเทศ

ข. กฎหมาย

เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของรัฐธรรมนูญ คือ การปฏิรูปการเมืองและระบบราชการให้มีความสุจริตโปร่งใส และมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ และสนองความต้องการ ของประชาชน ดังนั้น ตำรวจจำเป็นต้องมีการปรับบทบาทและ แนวคิดในการทำงานใหม่ เพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนแทน การรักษากฎระเบียบ จัดระบบการบริหารให้มีความคล่องตัว มีกระบวนการ ทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละ กลุ่มหรือพื้นที่เป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยยึดหลักการทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ความเสมอภาค เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ในขณะที่เดียวกันรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้สร้างกลไกอิสระใน การทำหน้าที่การตรวจสอบการทำงานภาครัฐขึ้น ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลปกครอง คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

2. ด้านการจัดทำ ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คืนให้โทษบุคลากร

ก. ความเข้าใจต่อนโยบาย

สังคมยังมีมุมมองต่อเรื่องดังกล่าวว่า เป็นเรื่องของการต่อต้านการคอร์รัปชันเป็นหลัก และการนำเอาหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ ก็ถูกเข้าใจว่าเป็นเรื่องของการติดตาม ตรวจสอบการทุจริต และประพฤติมิชอบของนักการเมืองและ ข้าราชการประจำ พูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ ถูกนำมาใช้ด้วยเหตุผล

และความเชื่อว่าจะสามารถป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ หลักนี้ถือว่าเป็นหลักพื้นฐานในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชาที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำมาใช้กับตำรวจ เพราะหลักดังกล่าว จะช่วยให้สามารถปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังทำให้บุคลากรทุกคนมีความสุขในการทำงาน และยังช่วยสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีพร้อมปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งจะส่งผลดีโดยรวมกับตำรวจ

อย่างไรก็ตามเพื่อให้สังคมไทยพัฒนาไปสู่ประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปฏิรูปหน่วยงานหนึ่งซึ่งไม่ควรเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่เป็นการรวมตัวกันจากทุกภาคของสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานเชื่อมโยงการทำงานทั้ง 3 ภาคให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่แท้จริงให้เกิดขึ้น

ข. สภาพแวดล้อมขององค์กร

วัฒนธรรมองค์กรของตำรวจ มองผู้บังคับบัญชาที่ดีในสายตาของตำรวจว่าไม่ใช่ตำรวจตามหลักการดังกล่าว แต่ต้องเป็นคนที่ใจถึง ฟังได้ นับเป็นข้อกังวลใจมากของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการรับเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับตำรวจ ซึ่งไม่ใช่มีแต่การทุจริต แต่เป็นเรื่องของจริยธรรมด้วย ดังนั้น จึงต้องย้อนกลับไปดูวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อแก้ไขทั้งระบบ ส่วนใหญ่พบว่าเป็นการกระทำผิดจริยธรรม โดยมาจากวัฒนธรรมองค์กร โดยเฉพาะเรื่องการมอบอำนาจจากผู้บังคับบัญชาที่เมื่อมอบอำนาจแล้วไม่มีการติดตามการใช้อำนาจจึงทำให้เกิดปัญหาภายหลัง

ค. ความพร้อมของอุปกรณ์ในสำนักงาน

การปฏิรูปตำรวจควรปรับให้ตำรวจกลับมาทำหน้าที่ของตนด้วยความมั่นใจ โดยต้องทบทวนการสรรหาคนมาเป็นตำรวจ ให้มีการอบรมพัฒนาคุณภาพตำรวจ รวมถึงการลงทุนนำวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการทำงานของตำรวจอย่างทั่วถึงด้วย

ง. การประเมินผล

สมรรถนะเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการทำงาน โดยเฉพาะสมรรถนะหลัก เรื่อง คุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ ความหมายของสมรรถนะ คือ "คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่น

กว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร" นั้น แม้ว่าความรู้ และทักษะความสามารถ จะไม่ใช่สมรรถนะโดยตรง แต่ว่าหากบุคคลไม่มีความรู้ หรือทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานแล้วย่อมจะมีผลงานที่โดดเด่นไม่ได้

จ. ขวัญกำลังใจ

จากปัญหาระบบอุปถัมภ์ได้ส่งผลกระทบต่อระบบคุณธรรมเสมอมา โดยถ้าตำรวจไม่วิ่งเต้นไม่มีเส้นสายก็ไม่สามารถพัฒนาเจริญเติบโตในหน้าที่การงานได้ ซึ่งโครงสร้างของตำรวจนั้นการแต่งตั้งนายพลเพิ่มก็เพื่อเป็นการขยายจากตำแหน่งเดิมให้ได้เติบโตใหญ่ขึ้นเป็นนายพล และจำนวนกองบังคับการมากขึ้นเท่านั้น แต่ไม่เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างใด โดยสมรรถนะที่จะลงไปดูแลเรื่องขวัญกำลังใจ ตั้งแต่ระดับโรงพักหรือสถานีตำรวจที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีคุณภาพจะดีกว่านี้ โดยเฉพาะด้านสวัสดิการของตำรวจระดับชั้นประทวนที่เป็นผู้ปฏิบัติงานให้มีมาตรฐาน เพื่อขวัญกำลังใจที่ดี จะได้ส่งผลให้การบริการประชาชนได้เต็มที่ต่อไป

3. ด้านสภาพแวดล้อม และกลุ่มเป้าหมายของประชาชนผู้รับบริการ

จากแนวโน้มของสังคมที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะเรื่องวัฒนธรรมของข้อมูลข่าวสารได้เปลี่ยนวิถีชีวิตและแนวคิดของคนไทยไปจากอดีต ที่ข้อมูลข่าวสารของรัฐจะถูกปิดกั้นหมด การเปิดเผยคือข้อห้าม แต่วิถีคิดใหม่ในสังคมปัจจุบันที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและความต้องการของสังคมนั้น ก็คือข้อมูลข่าวสารของรัฐต้องเปิดเผยทั้งหมด

ดังนั้น ปัญหาตำรวจที่เกิดวิกฤติศรัทธา เป็นอุปสรรคมาจากบทบาทการทำงานของโครงสร้างที่แบ่งอำนาจลงท้องถิ่นที่ไม่ใช่การกระจายอำนาจอย่างแท้จริง รวมถึงวัฒนธรรมการทำงานที่ตำรวจมักมองตนเองเป็นผู้พิทักษ์ อาจจะทำให้ประชาชนตกเป็นผู้อยู่ถูกกระทำ ฉะนั้นเพียงแค่การปรับโครงสร้างตำรวจนั้นจะเพียงพอหรือไม่ในการทำให้การปฏิรูปสำเร็จ วันนี้สองขบวนการเมืองและประชาชนพร้อมแล้วแต่ข่าวของตำรวจต้องเปิดใจยอมรับเปลี่ยนแปลงด้วย จึงจะปฏิรูปสำเร็จได้

ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

การวิจัยเรื่อง การนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ

ในการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล จะเป็นข้อเสนอหนึ่งที่จะเป็นแหล่งอ้างอิงเพื่อช่วยในการจัดทำนโยบาย (Policy Making) วิสัยทัศน์ (Vision) และพันธกิจ (Mission) ตลอดจนข้อดีข้อเสีย และผลกระทบของนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ ในกองบัญชาการตำรวจนครบาล และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป โดยผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากปัจจัยที่เป็น "ตัวแปรอิสระ" พบว่า

1. ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.24 มีค่า S.D. เท่ากับ 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ปัจจัยด้านนโยบายในทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นด้านผู้บริหารระดับสถานีตำรวจนครบาล ให้ความสำคัญกับนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีถึงแม้ว่าจะไม่มีคำสั่งจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก็ตาม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ค่า S.D. เท่ากับ 0.72 ขณะที่ประเด็นด้านผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและมีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ค่า S.D. เท่ากับ 0.77 แปลความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่แน่ใจผู้บริหารให้ความสำคัญกับนโยบายดังกล่าวอย่างจริงจัง

2. ปัจจัยด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คุณให้โทษบุคลากร พบว่า ปัจจัยด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผลและการให้คุณให้โทษบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 2.89 มีค่า S.D. เท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่าปัจจัยด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผลและการให้คุณให้โทษบุคลากร เกือบทุกประเด็น อยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นด้านเจ้าหน้าที่ที่เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานจะได้รับรางวัลและการยกย่องจากผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ค่า S.D. เท่ากับ 0.92 ขณะที่ประเด็นด้านระบบอุปถัมภ์ยังคงเป็นเรื่องสำคัญที่ยังไม่สามารถปฏิเสธได้ในการทำงานปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 ค่า S.D. เท่ากับ 0.99 หมายความว่า ในความเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงค่อนข้างไม่จริง และไม่แน่ใจ ในเรื่องระบบอุปถัมภ์

และความเห็นนี้ได้คะแนนพอๆ กับคำถามที่ว่าความก้าวหน้าในงานขึ้นอยู่กับผลงานพิจารณาแล้วมีความขัดแย้งในความคิดและการประเมินผลงานทำอย่างไรต่อไป มีค่าเฉลี่ย 3.05 หมายความว่า "ไม่แน่ใจ" ในแบบสอบถาม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนผู้รับบริการ พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.19 มีค่า S.D. เท่ากับ 0.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนผู้รับบริการ ประเด็นด้านสถานีตำรวจ มีการติดตั้งกล้องแดง และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตราเป็นประจำ อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ค่า S.D. เท่ากับ 0.74 ขณะที่ประเด็นด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจมีเพียงพอต่อขนาดของเขตพื้นที่สอบสวน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.60 ค่า S.D. เท่ากับ 1.20 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ค่อนข้างไม่แน่ใจในคำถามนี้

ด้านตัวแปรตาม ความมีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล ปรากฏผลดังนี้

ผลการศึกษาภาพรวม พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) มีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 3.25 มีค่า S.D. เท่ากับ 0.49 นั่นคือกลุ่มตำรวจตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจในประเด็นนี้ ถ้าเป็นจริงค่าเฉลี่ยจะได้ที่ 4.0 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสูงกว่าด้านอื่นๆ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ค่า S.D. เท่ากับ 0.63 ในขณะที่ ด้านความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ โดยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ค่า S.D. เท่ากับ 0.67

การทดสอบสมมติฐาน จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า **สมมติฐานที่ 1 คือ ด้านนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี** มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการนำนโยบายเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างด้านนโยบายกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยทั้งสองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเท่ากับ 0.592 ซึ่งสรุปได้ว่านโยบายที่กำหนด ได้แก่พระราชบัญญัติ มติคณะรัฐมนตรี พระราชกำหนด กฎกระทรวง

ระเบียบปฏิบัติ มีผลเป็นทางบวกในระดับปานกลาง ต่อการนำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ และเมื่อพิจารณารายด้าน นโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ความสำคัญ ไม่เปลี่ยนไปตามกระแสทางการเมือง ให้ทุกหน่วยปฏิบัติอย่างจริงจัง ติดตามและประเมินผล ผู้บริหารให้ความสำคัญ และเป็นนโยบายที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำกว่านโยบายดังกล่าวในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2 ด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม การประเมินผลและการให้คุณให้โทษบุคลากร มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างด้านการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คุณให้โทษบุคลากรกับการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล มีค่าในระดับปานกลางเท่ากับ 0.654 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า การจัดหา การควบคุม ประเมินผล และการให้คุณให้โทษบุคลากร จะมีส่วนส่งเสริมหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยด้านตำแหน่งงานขึ้นอยู่กับผลงานตำแหน่งอยู่ที่ความรู้ ความก้าวหน้าอยู่ที่ผลงานที่ทำ ความผิดทางวินัยได้รับโทษสูงสุด มีคณะกรรมการประเมินที่เป็นธรรม ระบบอุปถัมภ์ปฏิเสธไม่ได้โดยต่างมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 ด้านสภาพแวดล้อมและกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนผู้รับบริการ มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และกลุ่มเป้าหมายประชาชนผู้รับบริการกับผลการนำนโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีค่าเท่ากับ 0.598 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าการมีสภาพแวดล้อมที่ดีและกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการอยู่ในระดับปานกลางและที่ชัดเจน ย่อมส่งผลให้นโยบายการเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขึ้นตามปัจจัยการให้บริการ

รวดเร็ว สถานที่พอกับผู้มาติดต่อ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่สถานีตำรวจ จำนวนตำรวจพอกับพื้นที่จุดตรวจทั่วถึง การติดตั้งแดงและตรวจตรา การจับผู้กระทำความผิดเร็วและเป็นธรรม ต่างมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

การนำนโยบายเสริมสร้างหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในกองบัญชาการตำรวจนครบาล (สายงานป้องกันและปราบปราม) ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใสหลักความมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าจากการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตำรวจตัวอย่าง ผลที่ออกมาทั้ง 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง จากแบบสอบถามที่ถามความคิดเห็น 5 ระดับ คือ ไม่จริงเลย ค่อนข้างไม่จริง ไม่แน่ใจ จริง และจริงที่สุด แสดงให้เห็นว่าตำรวจส่วนใหญ่ให้ความเห็นในระดับไม่แน่ใจในทุกด้าน อาจจะเบนไปทางจริงบ้าง คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยเลย 3.5 ของคำถามนั้น แต่ส่วนใหญ่จะให้คะแนนเฉลี่ย 3.0 - 3.4 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคำถามของแต่ละข้อเป็นการวัดความเห็นหรือความรู้สึกที่กลุ่มตัวอย่าง ได้ประสบการณ์มาจากการทำงาน แต่ถ้ามีดัชนีวัดหลักการทั้ง 6 ด้าน ค่าตอบของกลุ่มตัวอย่างจะชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น

การเสริมดัชนีชี้วัดผลงานจะช่วยขจัดความคิดเห็นที่เป็นอัตวิสัย (Subjective Valuation) เหลือไว้แต่การวัดผลที่เป็นรูปธรรม (Objective Measurement) โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อการจัดสร้างตัวชี้วัด ดังนั้น ตัวชี้วัดมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างขึ้นพร้อมพัฒนาให้ทันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เพื่อช่วยให้การบริหารจัดการดีขึ้น และประเมินได้ชัดเจน ไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ไม่เป็นธรรมกับผู้ที่ถูกประเมินในหลักการมีส่วนร่วม เป็นประเด็นหนึ่งที่ผลสำรวจออกมา คือ ปานกลาง หมายถึง ไม่แน่ใจ ทำให้หนึ่งในเจตนาธรรมของรัฐธรรมนูญที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมไม่ประสบความสำเร็จตามที่ต้องการมีอยู่หลายคำถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในแบบสอบถาม ผลสำรวจออกมาจะอยู่ในระดับปานกลางหรือไม่แน่ใจที่ได้ย้ำว่าสังคมได้เปลี่ยนไป ทำให้เปลี่ยนวิธีและแนว

ความคิดของคนไทยไปจากอดีตที่ข้อมูลข่าวสารของรัฐจะถูกปกปิดหมด แต่ปัจจุบันต้องเปิดเผย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการดังกล่าว จากการทดสอบสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยด้านนโยบาย ปัจจัยด้านจัดหา ส่งเสริมควบคุมและประเมินผลฯ อีกทั้งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการนำนโยบายเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ แต่ละปัจจัยต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ ถ้าด้านนโยบาย ด้านส่งเสริมฯ และด้านสภาพแวดล้อมมีระดับสูงขึ้น หลักการนี้ที่นำมาใช้ก็จะสูงขึ้นเช่นเดียวกัน

จากความสัมพันธ์ดังกล่าว อาจนำมาวิเคราะห์ผลของสมมติฐานด้านนโยบายต่อหลักการนี้ โดยนำพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ซึ่งบัญญัติว่า การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่าลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานกระจายภารกิจและทรัพยากรให้ท้องถิ่น กระจายอำนาจการตัดสินใจและตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งหมดนี้ย่อมส่งผลให้นโยบายด้านหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสูงขึ้นในกรอบบัญชาการตำรวจนครบาล และในทางปฏิบัติที่ใช้ในกรอบแนวคิดซึ่งมี 6 ด้าน จะได้รับอิทธิพลไม่เท่ากัน นอกจากนี้นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่ว่านโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยสมมติฐานด้านปัจจัยการจัดหา ส่งเสริม ควบคุม ประเมินผล และการให้คุณโทษบุคลากรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานโดยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งหมายถึงปัจจัยดังกล่าวมีมากหรือสูงขึ้น จะช่วยให้หลักการนี้สูงขึ้นในทิศทางเดียวกัน เช่น การพิจารณาความดีความชอบหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงานพิจารณาจากความรู้ความสามารถเป็นหลัก ย่อมส่งผลให้หลักการนี้ของตำรวจสูงขึ้น โดยเฉพาะหลักคุณธรรม และหลักความโปร่งใส ทั้งนี้เพราะระบบคุณค่า และค่านิยมต่างๆ ในระบบราชการจะเป็นปัจจัยกำหนดพฤติกรรมของข้าราชการ และชี้แนะวิธีการให้บริการแก่ประชาชน ด้วยส่วนทางด้านความโปร่งใส การประเมินผลงานที่เปิดเผยและตรวจสอบได้ จะส่งผลให้การทุจริตคอร์รัปชันและความด้อยประสิทธิภาพในการปฏิบัติของตำรวจลดลง

สมมติฐานด้านปัจจัยทางสภาพแวดล้อมและกลุ่มเป้าหมายประชาชนที่รับบริการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับนโยบายเสริมสร้างฯ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า สภาพแวดล้อมทางสถานีตำรวจดีขึ้นหรือความต้องการคุณภาพบริการของประชาชนมากขึ้น จะส่งผลให้การปฏิบัติงานโดยใช้หลักการมาภิบาลเข้มแข็งขึ้น โดยเฉพาะหลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น สภาพแวดล้อมขององค์การในด้านสถานีให้ผู้มาติดต่อที่สถานีตำรวจมีพื้นที่รองรับที่มีบริเวณกว้างขวางพอ และความสะดวกในการเดินทางมา ย่อมส่งผลให้หลักความรับผิดชอบต่อสูงขึ้น รวมทั้งในด้านการมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีแผนในการติดตามประเมินผลงานได้บ่อยขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

1. ควรสร้างดัชนีชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นของตนเอง เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องคลุกคลีกับประชาชน ทั้งเวลาและบุคลากร

2. มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุน การฝึกอบรมบุคลากร โดยเฉพาะให้บุคลากรในสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ทำงานมานาน ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสาร อันทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนให้สอดคล้องยิ่งขึ้น

3. ควรมีนโยบายด้านการเสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตำรวจอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพราะมีผลต่อการทำงานให้บริการแก่ประชาชนและการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม

ด้านบริหาร

1. จากจำนวนผู้กระทำผิดทางกฎหมายที่เพิ่มขึ้นตามความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม การที่จะเพิ่มจำนวนตำรวจให้มากขึ้น ไม่ใช่เป็นคำตอบที่ชัดเจน แต่จะต้องเอาจริยธรรมมาเสริมการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งจะช่วยยกมาตรฐานการทำงานของตำรวจให้ดีขึ้นให้สอดคล้องกับด้านนโยบายดังกล่าว

2. ด้านโครงสร้างตำรวจปัจจุบันมีความอึดอัด ไม่คล่องตัว ตำรวจควรต้องดูแลความสงบเรียบร้อยในสังคม

งานอื่นนอกเหนือจากนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาช่วย เช่น งานระบบจราจรทางบกต้องแก้กฎหมายเพื่อให้เอกชนเข้ามา มีส่วนในการบริหารจัดการ โดยตำรวจยังคงมีอำนาจตามกฎหมาย ในการจับกุมและเขียนใบสั่ง เป็นต้น

3. การบริหารงานต้องมีความโปร่งใส ไม่ใช้ระบบ อุปถัมภ์ เพราะผลจากการสำรวจออกมามีค่าเฉลี่ยต่ำ แสดงถึงความคลั่งคลงใจของผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารจะต้องพยายาม ลบภาพลักษณ์และความรู้สึกเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด มุ่งสู่ระบบ คุณธรรมเป็นสำคัญให้จงได้

4. การติดตั้งกล้องแดงเป็นสิ่งทีประชาชนต้องการ เพราะมีรูปธรรมชัดเจนเป็นบริการเสริมที่ควรคิดค่าใช้จ่ายที่เข้า ลักษณะความสามารถในการจ่ายที่ต้องเป็นไปตามความเหมาะสม ด้วย จึงจะช่วยให้ภาพลักษณ์ของตำรวจดีขึ้น

ด้านวิชาการเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาจากประชาชน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของตำรวจ เพื่อจะได้ศึกษาผลจากการนำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติให้ครบถ้วนทุกด้าน ทุกสายงาน และได้ ทราบผลการดำเนินการให้ชัดเจนมากขึ้น

2. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีของตำรวจเปรียบเทียบกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของ หน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

3. ควรทำการวิจัยเพื่อแสวงหารูปแบบแนวทางในการ สร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้กับตำรวจไทยเพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติในเชิงรูปธรรมยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2549.

รายงานประจำปีงบประมาณ 2549. กรุงเทพฯ:

กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

_____. 2550. **คู่มือการบริหารงานป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม.** กรุงเทพฯ: กองบัญชาการตำรวจ นครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2550. **สถิติสำหรับงานวิจัย.**

กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกษียร เตชะพีระ. 23 ธันวาคม 2548. "ธรรมรัฐ/ธรรมภิบาล

กลายพันธุ์." **มติชนสุดสัปดาห์.** 6.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2541. **Good Governance** กับการปฏิรูป การศึกษา - การปฏิรูป การเมือง. ม.ป.พ.

ถวิลวดี บุรีกุล และคณะ. 2545. **การศึกษาเพื่อพัฒนาดัชนีวัดผล การพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดี.** กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ติน ปรัชญพฤทธิ. 2543. **ข้อมูลเกี่ยวกับพันธะทางสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคม วิชาชีพนิยม และจรรยาบรรณ ในการปฏิบัติงาน: ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม.** กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ..

ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2541. **การปฏิรูประบบราชการ : ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

_____. 2541. **ปฏิรูปราชการเพื่อความอยู่รอดของไทย.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ.

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. 2549. **การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันใน หน่วยงานระดับกรมหรือเทียบเท่าด้วยเทคนิค การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและการใช้ดัชนีชี้วัด ความเสี่ยงต่อการทุจริตคอร์รัปชัน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมมหาดไทย ในกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2496. (2496).

ราชกิจจานุเบกษา (หน้า 285-289). เล่ม 70 ตอนที่ 14.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 115 ตอนที่ 102 ก ลง 31 ธันวาคม 2541 กรุงเทพฯ: การศาสนา.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. **ราชกิจจานุเบกษา** เล่มที่ 124 ตอนที่ 47 ก ลง 24 สิงหาคม 2550 กรุงเทพฯ: การศาสนา.

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. 2551. **การนำนโยบายไปปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: บพิศการพิมพ์.

วรเดช จันทรศร. 2545. **การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค

สมบัติ อ่างรังธัญวงศ์. 2546. **นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ.** พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม .

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2545. **การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้อง และได้มาตรฐานสากล.** กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้า พรินต์ติ้ง.

อรพินท์ สหโชคชัย. 2540. "สังคมเสถียรภาพและกลไกประชารัฐที่ดี." **วารสารทีดีอาร์ไอ.** (20 ธันวาคม 2540).

อานันท์ ปันยารชุน. 2541. "ธรรมรัฐกับสังคมไทย." **หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน.** (25 มีนาคม 2541).

Alexander, Ernest R. 1986. **Approaches to Planning : Introducing Current Planning Theories, Concepts, and Issues.** New York : Gordon and Breach Science Publishers.

Asian Development Bank, (ADB.). 2005. **Country Governance Assessment Philippines.** publication stock No.010905. ADB.

Bowornwathana, Bidhya. 1997. "Transforming Bureaucracy for The Twenty- First Century : The New Governance Paradigm." **Public Administration Quarterly.** 21, 3: 294-308.

Cheema, G. Shabbir., Rondinelli, Dennis A., Chakrit Noranitipadungkarn. 1983. **Implementing Decentralization Programmes in Asia : Local Capacity for Rural Development.** United Nations Centre for Regional Development. UNCRD.

Cochran, Clarke E. 1986. **American Public Policy : An Introduction, 1945-American Public Policy : An Introduction.** New York: St. Martin's Press.

Dunn, William N. 1981. **Public Policy Analysis : An Introduction.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Dye, Thomas R. Policy analysis. 1976. **What Governments Do, Why They Do It, and What Difference It Make.** University, Ala. : University of Alabama Press.

Easton, David. 1953. **The Political System.** New York: Knopf.

Edwards, George C. 1980. **Implementing Public Policy.** Washington, D.C. : Congressional Quarterly Press.

Jones, Charles O. 1970. **An Introduction to the Study of Public Policy.** Belmont, Calif.: Wadsworth.

Kobrak, Peter. 2001. **The Political Environment of Public Management.** New York: Longman.

Mazmanian, Daniel A. and Sabatier, Paul A. 1983. **Implementation and Public Policy.** Glenview, Ill.: Scott, Foresman.

Nakamura, Robert T., Smallwood, Frank. 1980. **The Politics of Policy Implementation.** New York: St. Martin's Press.

>> ยุทธพล เต็มสมเกตุ

จบการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง อาจารย์ (สบ 4) กลุ่มงานอาจารย์ ทำหน้าที่ผู้อำนวยการหลักสูตรผู้กำกับกรวิทยาลัยการตำรวจ กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ